Dosarul nr. 2 p/s-27/24

HOTĂRÎRE
în numele Legii

27 iunie 2024 mun. Soroca

Judecătoria Soroca, sediul Central
în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecător Gh. Mîțu
Grefier V. Tetelea

a judecat în şedinţă de judecată publică pricina civilă la cererea înaintată de către Şestacov Tatiana, parte interesată Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca cu privire la instituirea ocrotirii judiciare provizorii,

constată:

La data de 25.06.2024 Şestacov Tatiana, partea interesată Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca a depus cerere în instanţa de judecată cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară.

În motivarea acţiunii petiționara a indicat că, sora sa Leșan Marina a. n. ***** este diagnosticată cu retard mintal moderat şi ca urmare a maladiei nu poate conştientiza acţiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voinţa sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere şi îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea ei la încheierea actelor juridice atît patrimoniale, cit şi nepatrimoniale cu caracter personal, ea avînd discernămîntul psihic abolit în totalitate, situaţie ce denotă că, urmează a fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privinţa lui Leşan Marina.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 202337A030 din 07.11.2023, Leşan Marina suferă de maladie psihică cronică „ *schizofrenieparanoidă. Sindrom halucinatorparanoid”.* Ca urmare a bolii mintale pe care o prezintă Leşan Marina nu are capacitatea de a conştientiza şi dirija acţiunile sale. Leşan Marina nu are capacitatea de a participa şi de a înţelege procedurile de judecată. Are nevoie de ajutor în viaţa cotidiană şi în perfectarea actelor economico-juridice.

Solicită instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința lui Leșan Marina pe un termen de 10 ani.

În ședința de judecată petiționara Şestacov Tatiana, a susținut integral acțiunea înaintată, solicitînd admiterea ei.

Partea interesată, reprezentantul Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca, în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă prin referință parvenită la 26.06.2024 a pledat pentru admiterea cererii de chemare în judecată pe motiv că, măsura de ocrotire solicitată a fi instituită, urmează a fi individualizată și proporțională gradului în care, în urma bolii mintale și deficienței fizice persoana în privința căreia urmează a fi instituită măsura de ocrotire nu își poate conștientiza acțiunile ori a exprima voința. Totodată a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Studiind materialele dosarului, instanţa de judecată consideră că cererea de chemare în judecată înaintată de către Şestacov Tatiana, parte interesată Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca cu privire la instituirea ocrotirii judiciare provizorii, urmează a fi admisă din motivele expuse în continuare.

Din interpretarea art. 6 al CEDO, "*pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărîri motivate constituie una dintre garanții a dreptului fundamental la un proces echitabil".*

Art. 239 CPC stipulează că, *"hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată".*

Luînd în considerație că, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 66-75/132 din 01.03.2019 a fost republicat Codul Civil al Republicii Moldova, în vigoare din data republicării, la examinarea prezentului litigiu instanța de judecată va aplica prevederile Codului Civil nr. 1107-XV din 06.06.2002, în vigoare din 01.03.2019.

Conform art. 65 alin. (1), (2), (3) Cod Civil (în vigoare din 01.03.2019) *,, persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobîndit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa. Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atît a persoanei, cît şi a intereselor patrimoniale ale acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii. Măsurile de ocrotire pot fi contractuale (contractul de asistenţă, mandatul de ocrotire în viitor) şi judiciare (ocrotirea provizorie, curatela, tutela)".*

Potrivit art. 92 Cod Civil (în vigoare din 01.03.2019) *,, măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanţa de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispoziţiilor legale privind obligaţia de întreţinere a soţului şi a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor, privind asistenţa la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective. Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată şi proporţională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficienţe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu îşi poate conştientiza acţiunile ori exprima voinţa",* iar potrivit art. 93 alin. (1) Cod Civil (în vigoare din 01.03.2019*) ,, măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită în privinţa unei persoane cu capacitate deplină de exerciţiu".*

Conform art. 102 alin. (2), (3) Cod Civil (în vigoare din 01.03.2019) ,, *în privinţa persoanei care, fără a fi lipsită complet de discernămînt, are nevoie, în temeiul dispoziţiilor art. 65 alin. (1), să fie asistată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei. Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei".*

La caz, instanța reține că, prin acțiunea dedusă judecării, petiționarul a solicitat instituirea ocrotirii judiciară provizorie sub formă de tutelă în privinţa cet. Leșan Marina, care este fiica ei.

Probatoriul cauzei denotă că, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 202337A030 din 07.11.2023, Leșan Marina suferă de maladie psihică cronică *,, schizofrenie paranoidă. Sindrom halucinator paranoid".* Ca urmare a bolii mintale pe care o prezintă Leșan Marina nu are capacitatea de a conștientiza și dirija acțiunile sale. Leșan Marina nu are capacitatea de a participa și de a înțelege procedurile de judecată. Are nevoie de ajutor în viața cotidiană și în perfectarea actelor economico-juridice.

În conjunctura celor menționate supra în coraport cu prevederile legale menționate supra, instanța de judecată consideră necesar de a institui ocrotirea judiciară provizorie sub formă de tutelă în privinţa cet. Leșan Marina, or ca urmare a maladiei diagnosticate ultima conform

stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permamentă, ea avînd discernămîntul psihic abolit în totalitate. Mai mult, Leșan Marina necesită reprezentarea sa la încheierea actelor juridice atît patrimoniale cît cu caracter personal.

Conform art. 106 alin. (1) Cod Civil (în vigoare din 01.03.2019) *,, sarcina curatelei şi tutelei poate fi îndeplinită doar de persoana care nu se află în una din incompatibilităţile prevăzute la art. 55 alin. (4)".*

Potrivit art. 55 alin. (4) Cod Civil (în vigoare din 01.03.2019) *,, nu poate fi tutore sau curator: a) minorul; b) persoana supusă unei măsuri de ocrotire judiciare; c) cel decăzut din drepturile părinteşti; d) cel declarat incapabil de a fi tutore sau curator din cauza stării de sănătate; f) cel căruia i s-a restrîns exerciţiul unor drepturi politice sau civile, fie în temeiul legii, fie prin hotărîre judecătorească, precum şi cel cu rele purtări; g) cel ale cărui interese vin în conflict cu interesele minorului pus sub tutelă sau curatelă; h) cel înlăturat prin act autentic sau prin testament de către părintele care exercita singur, în momentul morţii, ocrotirea părintească; i) cel căruia i s-a revocat calitatea de tutore, curator sau ocrotitor provizoriu din culpa sa; j) cel care se află în relaţii de muncă cu instituţia în care este internată persoana asupra căreia se instituie tutela sau curatela; k) cel care suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie; l) cel care nu are domiciliul pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepţia rudei minorului de până la gradul al IV-lea inclusiv; m) cel care nu este rudă cu minorul de până la gradul al IV-lea inclusiv sau nu a stabilit relaţii apropiate cu acesta".*

Prevederile art. 103 alin. (1,2) Cod Civil (în vigoare de la 01.03.2019), stabilesc că, "*instanţa de judecată stabileşte termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani. Prin derogare de la alin.(1), în cazul instituirii tutelei, instanţa de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, avînd în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăţi, poate stabili, prin hotărîre motivată, un termen de pînă la 10 ani*".

Raportînd normele legale la speță, instanța reține că, Leșan Marina locuiește cu sora Șestacov Tatiana în s. *****, ultima fiind în grija surorei sale.

În șirul de idei redat, prin prisma art. 55 Cod Civil, instanța de judecată consideră necesar de a desemna ocrotitorul provizoriu (tutore) a cet. Leșan Marina pe sora acesteia Şestacov Tatiana, pe un termen de 10 ani.

Astfel, luînd în considerație circumstanțele stabilite, instanța de judecată va admite acţiunea civilă înaintată de către Șestacov Tatiana, parte interesată Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca cu privire la instituirea ocrotirii judiciare provizorii.

În conformitate cu art. art. 238-241, art. 279 alin.(1) lit. e), art. 302-308[12] CPC şi în baza art. 65, 92-93, 102, 103 Cod Civil, instanţa de judecată,

hotărăşte:

Se admite acţiunea civilă înaintată de către Şestacov Tatiana, parte interesată Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca cu privire la instituirea ocrotirii judiciare provizorii.

Se instituie ocrotirea judiciară provizorie sub formă de tutelă în privinţa cet. Leșan Marina *****, a. n. *****, IDNP *****, domiciliată în s. *****.

Se desemnează ocrotitorul provizoriu (tutore) a lui cet. Leșan Marina *****, a.n. *****, IDNP *****, pe Şestacov Tatiana *****, a.n. *****, IDNP *****, domiciliată în s. *****.

Ocrotirea judiciară provizorie în privinţa cet. Leșan Marina *****, a. n. *****, IDNP *****, domiciliată în s. *****. se instituie pe termen de 10 (zece) ani.

Se privează cet. Leșan Marina *****, a. n. *****, IDNP ***** de dreptul la vot prevăzut de Codul Electoral, despre ce se înştiinţează Comisia Electorală Centrală, după devenirea prezentei hotărîri definitive.

Hotărîrea spre executare imediată, dar poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Bălţi în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Soroca, sediul Central.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Ghenadie MÎȚU**